

Jačanje digitalne uprave za pružanje usluga na Kosovu

Nacrt
PLAN EKOLOŠKIH I SOCIJALNIH OBAVEZA (ESCP)

Novembar 2022.

PLAN EKOLOŠKIH I SOCIJALNIH OBAVEZA

1. Vlada Kosova (VK) će implementirati Projekat o JAČANJU DIGITALNOG UPRAVLJANJA ZA PRUŽANJE USLUGA (P178162), uz učešće Agencije za informaciono društvo (AIS) u Ministarstvu unutrašnjih poslova (MUP). MEĐUNARODNA RAZVOJNA ASOCIJACIJA (IDA) pristala je da obezbedi finansiranje projekta.
2. Vlada Kosova će sprovesti konkretne mere i radnje kako bi projekat bio sproveden u skladu sa ekološkim i socijalnim standardima (**ESS**). Ovaj Plan ekoloških i društvenih obaveza (**ESCP**) utvrđuje materijalne mere i radnje, bilo koje specifične dokumente ili planove, kao i vreme za svaki od njih.
3. Vlada Kosova će se takođe pridržavati odredaba svih drugih dokumenata o životnoj i društvenoj (E&S) koja se zahtevaju u okviru ESS-a i na koje se poziva ovaj ESCP, kao što su Opšti plan upravljanja životnom sredinom i društvom (ESMP), Plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP), Procedure upravljanja radom (LMP), ovaj ESCP, POM i rokovi navedeni u tim E&S dokumentima.
4. Vlada Kosova je odgovorna za usaglašenost sa svim zahtevima ESCP-a čak i kada implementaciju specifičnih mera i radnji sprovodi AIS naveden u tački 1. gore, ili drugi entitet, kao što su ugovarači i podizvođači.
5. Sprovođenje materijalnih mera i radnji navedenih u ovom ESCP-u će pratiti i izveštavati Banku od strane VK u skladu sa zahtevima ESCP-a i uslova pravnog sporazuma, a Banka će pratiti i procenjivati napredak i završetak materijalnog mere i radnje tokom implementacije Projekta.
6. Kako su se dogovorile Banka i Vlada Kosova (VK), ovaj ESCP može biti revidiran s vremena na vreme tokom implementacije Projekta, kako bi odražavao prilagodljivo upravljanje promenama Projekta i nepredviđenim okolnostima ili kao odgovor na performanse Projekta sprovedene u okviru samog ESCP-a . U takvim okolnostima, AIS u ime Vlade Kosova će se saglasiti sa izmenama sa Bankom i ažuriraće ESCP da odražava takve promene. Sporazum o izmenama ESCP-a biće dokumentovan kroz razmenu pisama potpisanih između Banke i AIS-a u ime Vlade Kosova. AIS će odmah otkriti ažurirani ESCP.
7. Kada promene projekta, nepredviđene okolnosti ili performanse projekta dovedu do promena rizika i uticaja tokom implementacije Projekta, Vlada Kosova će obezbediti dodatna sredstva, ako je potrebno, za sprovođenje akcija i mera za rešavanje takvih rizika i uticaja, koji mogu uključivati životnu sredinu. , opasnosti za rad, zdravlje i bezbednost.

MATERIJALNE MERE I AKCIJE		VREMENSKI OKVIR	ODGOVORNI SUBJEKAT
PRAĆENJE I NADGLEDANJE (MONITORING) I IZVEŠTAVANJE			
A	REDOVNO IZVEŠTAVANJE: Priprema i dostavlja Banci redovne izveštaje o praćenju performansi Projekta u vezi sa životnom, društvenom, zdravstvenom i sigurnošću (ESHS), uključujući, ali ne ograničavajući se na implementaciju ESCP-a, status pripreme i implementacije E&S dokumenata koji se zahtevaju prema ESCP-u, aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana, funkcionisanje žalbenog mehanizma(a).	Podneti Banci polugodišnji izveštaj o napretku tokom čitavog projekta, počevši od datuma stupanja na snagu projekta.	<i>Agencija za informatičko društvo (AIS) preko JIP</i>
B	INCIDENTI I NEZGODE: Odmah obavestiti Banku o svakom incidentu ili nesreći u vezi sa Projektom koji ima, ili je verovatno da će imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu, pogođene zajednice, javnost ili radnike, uključujući, između ostalog, slučajeve seksualne eksploatacije i zlostavljanja (SEA), seksualno uznemiravanje (SH) i nesreće. Navedite dovoljno detalja u vezi sa incidentom ili nesrećom, navodeći hitne mere koje su preduzete ili koje se planiraju preduzeti za rešavanje istog, kao i sve informacije koje daju bilo koji ugovarač i/ili firma za nadzor, prema potrebi. Nakon toga, na zahtev Banke, pripremiti izveštaj o incidentu ili nesreći i predložiti sve mere za njegovo otklanjanje i sprečavanje njegovog ponavljanja.	Obavestiti Banku o svakom incidentu ili nesreći najkasnije 48 sati nakon saznanja za incident ili nesreću, nakon čega sledi detaljan izveštaj o incidentu u roku koji Banka odredi nakon prvobitnog obaveštenja.	<i>Projektni direktor iz JIP u okviru AIS</i>
	MESEČNI IZVEŠTAJI UGOVARAČA/IZVOĐAČA: AIS kroz JIP će zahtevati od svih izvođača da dostave mesečne izveštaje o praćenju generičkog ESMP-a, procedure upravljanja radom, zdravlja i bezbednosti na radu i implementacije GRM-a. Ove izveštaje izvođači će dostaviti JIP u okviru AIS-a, a JIP/AIS Svetskoj banci. Od dobavljača i pružalaca usluga će se tražiti da dostavljaju mesečne izveštaje o praćenju JIP-u koji se odnose na tehničke i ESHS aktivnosti.	Mesečni izveštaji za SB u roku od 5 dana od prijema od izvođača	<i>AIS preko JIP</i>
ESS 1: PROCENA I UPRAVLJANJE EKOLOŠKIM I SOCIJALNIM RIZICIMA I UTICAJIMA			
1.1	ORGANIZACIONA STRUKTURA: Uspostaviti organizacionu strukturu u okviru Jedinice za implementaciju projekta smeštenu u okviru AIS-a sa kvalifikovanim osobljem za podršku upravljanju ESHS rizicima Projekta. Ovo će uključivati kao minimum: stručnjaka za životnu sredinu i društvo sa punim radnim vremenom sa kvalifikacijama i iskustvom prihvatljivim za Banku i najmanje sledeće osoblje, koordinatora projekta, specijalistu za nabavke, finansijsko upravljanje (FM), životnu sredinu i društvo, praćenje i evaluaciju, i stručnjaci za komunikacije će takođe biti deo JIP. JIP će dobiti osoblje nakon potpisivanja Finansijskog sporazuma.	Stručnjak za životnu sredinu i socijalna pitanja biće ugovoren ili imenovan najkasnije 30 dana nakon datuma stupanja na snagu projekta. Mora se održavati tokom čitave implementacije Projekta	<i>JIP/AIS</i>

MATERIJALNE MERE I AKCIJE	VREMENSKI OKVIR	ODGOVORNI SUBJEKAT
<p>1.2 EKOLOŠKA I SOCIJALNA PROCENA</p> <p>Zajmoprimac je pripremio generičku ESMP kontrolnu listu za identifikaciju, adresiranje i ublažavanje ekoloških i društvenih rizika i efekata Projekta od; građevinski radovi malih razmera (prostorije za opremu), uspostavljanje i instalacija opreme u centru za oporavak od katastrofe u skladu sa Smernicama Svetske banke o zdravlju i bezbednosti životne sredine (EHS) za telekomunikacije i za uticaje koji se odnose na akumulaciju tokom godina e-otpada tokom faza operacije. Ovaj generički ESMP će biti prilagođen specifičnim lokacijama, konsultovan, usvojen, objavljen i implementiran tokom implementacije projekta.</p>	<p>Generička kontrolna lista ESMP pripremljena, finalizovana i objavljena, procenom i sprovedena nakon toga tokom implementacije projekta</p>	<p><i>JIP/AIS</i></p>
<p>1.3 ALATI I INSTRUMENTI ZA UPRAVLJANJE:</p> <p>Ažurirati, usvojiti i implementirati sledeće alate za upravljanje u skladu sa zahtevima primenljivih ekoloških i društvenih standarda, kao što su: Generički ESMP, SEP, LPM, ovaj ESCP.</p> <p>Pripremiti, usvojiti i implementirati POM koji opisuje relevantne procese identifikacije/skrininga upravljanja rizikom E&S, uključujući implementacione aranžmane i odgovornosti i GRM na način prihvatljiv za Banku.</p>	<p>Generički ESMP, LMP, SEP i ESCP biće dostavljeni SB na odobrenje pre procene projekta. Kada se odobre, instrumenti se primenjuju tokom čitave implementacije Projekta.</p> <p>POM će biti pripremljen pre stupanja na snagu projekta. Sve izmene i dopune POM-a biće dogovorene sa Svetskom bankom. POM će se sprovoditi tokom implementacije Projekta</p>	<p><i>JIP/ AIS</i></p> <p><i>AIS</i></p>
<p>1.4 UPRAVLJANJE UGOVARAČA/IZVOĐAČA:</p> <p>Zajmoprimac će uspostaviti i primeniti procedure upravljanja za dobavljače, pružaoce usluga i njihove ugovarače.</p> <p>Zajmoprimac preko JIP-a će obezbediti da projekti konsultanta i tenderska dokumentacija (poziv za ponude/ugovor svih ugovarača i dobavljača IT opreme, kao i konsultanata koji će biti mobilisani za različite konsultantske usluge) uključuju relevantne aspekte ESCP-a, uključujući relevantne E&S dokumente, onu iz Procedura upravljanja radom, u ESHS specifikacije (i kodeks ponašanja) dokumentacije nabavke. Zatim, Zajmoprimac će preko JIP-a osigurati da se izvođači, dobavljači/pružaoци usluga pridržavaju ESHS specifikacija svojih odgovarajućih ugovora. Zajmoprimac će preko JIP-a takođe osigurati da izvođači pripreme i implementiraju ESMP specifične za lokaciju u skladu sa specifikacijama koje treba pripremiti, konsultovati, usvojiti i objaviti.</p>	<p>Pre pripreme tenderske dokumentacije i odgovarajućih ugovora.</p> <p>Održavati procedure sve vreme tokom implementacije projekta</p>	<p><i>JIP uz podršku specijaliste za nabavke/ AIS</i></p>
<p>1.5 EKOLOŠKI I SOCIJALNI MONITORING (PRAĆENJE I NADGLEĐANJE):</p> <p>JIP u AIS-u je odgovorna za praćenje i izveštavanje o implementaciji ESCP-a, a izveštaji o praćenju će se slati kao deo izveštaja o napretku implementacije projekta. Stručnjak za životnu i društvenu sredinu (E&S) angažovan od strane AIS-a će pratiti implementaciju ESCP-a</p>	<p>Godišnje, kvartalno</p>	<p><i>JIP/AIS uz podršku specijaliste za E&S</i></p>

MATERIJALNE MERE I AKCIJE		VREMENSKI OKVIR	ODGOVORNI SUBJEKAT
ESS 2: RAD I RADNI USLOVI			
2.1	<p>PROCEDURE UPRAVLJANJA RADNOM SNAGOM:</p> <p>Finalizirati, ažurirati, usvojiti i implementirati Procedure upravljanja radom (LMP) uključujući, između ostalog, mere zaštite na radu, zdravlja i sigurnosti (OHS) koje su razvijene za Projekat, u skladu sa primenjivim zahtevima ESS2, važećim nacionalnim zakonodavstvom i na način prihvatljiv za Banku.</p> <p>Relevantne odredbe procedura upravljanja radom treba da budu ugrađene u tendersku dokumentaciju.</p> <p>Principi ovih procedura će se takođe primenjivati na sve ugovarače, u skladu sa ESS2. Izvođači će razviti i implementirati Kodekse ponašanja koji će uključivati odredbe koje se odnose na prevenciju SEA/SH, pružati redovne obuke za uvod u rad za zaposlene uključujući, ali ne ograničavajući se na OHS, HSE, SEA/SH prevenciju</p> <p>Projekat će uspostaviti i održavati GRM radnika. Sveukupne procedure upravljanja radom na Projektu biće integrisane u Operativni priručnik projekta.</p>	<p>Pripremljeno i objavljeno pre procene projekta. Ove procedure će se primenjivati tokom implementacije Projekta.</p> <p>Izrada Kodeksa ponašanja i uspostavljanje GRM radnika pre angažovanja projektnih radnika i izvođača i održava se tokom implementacije projekta.</p>	<p>JIP/AIS</p> <p>Ugovarači/izvođači</p>
2.2	<p>MEHANIZAM ZA REŠAVANJE ŽALBI I PRIGOVORA ZA PROJEKTNE RADNIKE:</p> <p>JIP/AIS će razviti, održavati i upravljati mehanizmom za rešavanje pritužbi, koji je dostupan svim radnicima na Projektu kako je definisano u Planu upravljanja radom (LMP) i u generičkom ESMP-u i u skladu sa ESS2. Obezbediće rešavanje svih pitanja u vezi sa Projektom, uključujući uslove zapošljavanja; nediskriminacija i jednake mogućnosti; radničke organizacije/sindikati; Dečija radna snaga; prisilni rad; uznemiravanje (seksualno ili drugo); seksualna eksploatacija i zlostavljanje i seksualno uznemiravanje (SEA/SH) i druge pritužbe po potrebi. JIP/AIS će takođe potvrditi da svi drugi ugovoreni konsultanti imaju GM radnika na mestu pre njihovog angažovanja.</p>	<p>GRM će biti operativan prije zapošljavanja radnika na Projektu. Mehanizam će se održavati tokom implementacije Projekta.</p>	<p>JIP/AIS</p>
2.3	<p>MERE ZA PROFESIONALNO ZDRAVLJE I BEZBEDNOST NA RADU (OHS):</p> <p>Razviti i primeniti adekvatne mere bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa ESS2 i kako je navedeno u Generičkom ESMP-u. Ove mere zaštite na radu će takođe biti uključene u Operativni priručnik projekta (POM) pre započinjanja radova na instaliranju digitalne infrastrukture i održavane tokom implementacije projekta.</p>	<p>Mere zaštite na radu navedene u generičkom ESMP-u i Operativnom priručniku projekta pre započinjanja radova na instalaciji digitalne infrastrukture i održavane tokom implementacije Projekta. Finansira se kao deo ukupnih troškova upravljanja projektom.</p>	<p>JIP/AIS</p>
ESS 3: EFIKASNOST RESURSA I PREVENCIJA ZAGAĐENJA I UPRAVLJANJE			
3.1	<p>UPRAVLJANJE OTPADOM I OPASNIM MATERIJALIMA:</p> <p>Uključiti, usvojiti, objaviti i sprovesti mere i radnje za upravljanje otpadom i opasnim materijalima. Ove mere moraju biti specificirane u generičkom ESMP-u u skladu sa ESS3 i regulatornim odredbama zakona Kosova o zaštiti životne sredine. Posebna pažnja će se posvetiti prikupljanju, pakovanju, transportu, odlaganju/uništavanju i/ili reciklaži</p>	<p>Generički ESMP dostavljen Banci na odobrenje pre procene projekta.</p> <p>Mere i radnje će se održavati tokom implementacije Projekta.</p>	<p>JIP/AIS</p>

MATERIJALNE MERE I AKCIJE		VREMENSKI OKVIR	ODGOVORNI SUBJEKAT
	elektronskog otpada (e-otpada) u skladu sa regulatornim odredbama. Generički ESMP će identifikovati glavne E&S rizike i uticaje povezane sa instalacijom IT opreme i povezanog otpada, (ii) definisati mere ublažavanja i (iii) definisati odredbe za rukovanje, transport i odlaganje elektronskog otpada koji je rezultat instaliranja opreme; e-otpad treba odlagati u skladu sa GIIP-om (npr. Direktiva EU WEEE).		
3.2	EFIKASNOST RESURSA I PREVENCIJA ZAGAĐENJA I UPRAVLJANJE: Efikasnost resursa i mere prevencije i upravljanja zagađenjem obuhvaćene su pripremljenim generičkim ESMP-om. Zajmoprimac će takođe pripremiti POM koji će precizirati procedure e-otpada i mere za efikasno korišćenje resursa	Pre početka relevantnog rada. Ove mere i radnje će se održavati tokom implementacije Projekta.	JIP/AIS
ESS 4: ZDRAVLJE I BEZBEDNOST ZAJEDNICE			
4.1	ZDRAVLJE I BEZBEDNOST ZAJEDNICE: Projekat neće razvijati ili finansirati aktivnosti koje podržavaju velike građevinske radove i koje mogu izazvati značajan rizik po bezbednost zajednice. Predložene aktivnosti renoviranja, ugradnje IKT opreme će se obaviti u okviru postojećih prostorija. Projekat takođe može rezultirati povećanom količinom e-otpada koji bi mogao predstavljati rizik po zdravlje i bezbednost zajednice ako se njime ne upravlja na odgovarajući način, posebno sa nebezbednim uslovima rada za ugrožene grupe stanovništva (tj. žene i Romi). Zbog toga će Zajmoprimac razviti i sprovesti mere i radnje za procenu i upravljanje potencijalnim rizicima i efektima u vezi sa Projektom za lokalne zajednice. Generički ESMP će obezbediti odredbe za zdravlje i bezbednost, upravljanje bukom i prašinom, adekvatno upravljanje otpadom/e-otpadom, adekvatno ograđivanje deponija, kao i zabranu dečijeg i prinudnog rada. Procedure i mere za e-otpad će takođe biti navedene u POM-u.	Mere i procedure koje će biti uključene u Generički ESMP i specificirane u POM-u i biće sprovedene tokom implementacije Projekta	JIP/AIS
4.2	RIZICI U VEZI SA GBV I SEA/SH RISKS TOKOM IMPLEMENTACIJE PROJEKTA: Zajmoprimac će razviti i primeniti mere i radnje za procenu i upravljanje rizicima od RN i SEA, uključujući obezbeđivanje da je mehanizam za žalbe u okviru projekta adekvatno opremljen da prima, registruje i olakšava rešavanje pritužbi na SEA/SH. Ove mere će biti navedene u generičkom ESMP-u.	Pre početka radova. Ove mere i radnje će se održavati tokom implementacije Projekta	JIP/AIS
4.3	RAZVIJANJE OSETLIVOSTI ZAJEDNICE: Podići svest javnosti o Projektu, rizicima koji su uključeni, posebno u vezi sa prikupljanjem, transportom, odlaganjem i reciklažom e-otpada kroz angažovanje zainteresovanih strana, javna saslušanja, radio emisije i sastanke zajednice u skladu sa ESS4 i ESS10.	Pre i tokom trajanja implementacije projekta.	JIP/AIS
ESS 5: NABAVKA ZEMLJIŠTA, OGRANIČENJA ZA KORIŠĆENJE ZEMLJIŠTA I NEDOBROVOLJNO RASELIJAVANJE			
Ovaj standard nije relevantan za predložene projektne intervencije. Projekat ne predviđa bilo kakvo sticanje zemljišta/ograničenje korišćenja zemljišta/nedobrovoljno preseljenje.			

MATERIJALNE MERE I AKCIJE		VREMENSKI OKVIR	ODGOVORNI SUBJEKAT
ESS 6: OČUVANJE BIODIVERZITETA I ODRŽIVO UPRAVLJANJE ŽIVIM PRIRODNIM RESURSIMA			
Ovaj standard nije relevantan jer se od projekta ne očekuje da razvija aktivnosti koje bi mogle izazvati rizik i negativne uticaje na biodiverzitet, stoga nema potrebe za sprovođenjem mera i radnji za procenu takvog rizika i uticaja.			
ESS 7: STAROSEDELAČKO STANOVNIŠTVO/POD-SAHARSKE ISTORIJSKI NEDOVOLJNO OPSLUŽENE TRADICIONALNE LOKALNE ZAJEDNICE			
Na Kosovu nema prisutnog autohtonog stanovništva obuhvaćenog ESS7. Dakle, ovaj standard nije primenljiv.			
ESS 8: KULTURNO NASLEĐE			
Ovaj standard nije relevantan jer projektna intervencija neće imati uticaja na kulturno nasleđe. Projekat će preduzeti sve mere da se identifikuju resursi kulturnog nasleđa i razviju neophodni planovi za ublažavanje uticaja u slučaju da oni budu pogođeni. Projekat će obezbediti da objekti definisani za rekonstrukciju ne budu kulturno nasleđe i ako jesu da obnova neće doneti nikakvu promenu u strukturi zgrada.			
ESS 9: FINANSIJAKI POSREDNICI			
Ovaj standard nije relevantan za ovaj projekat.			
ESS 10: ANGAŽOVANJE ZAINTERESOVANIH AKTERA I OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA			
10.1	PRIPREMA I IMPLEMENTACIJA PLANA ZA ANGAŽOVANJE AKTERA: Pripremiti, obelodaniti, usvojiti i primeniti Plan angažovanja zainteresovanih strana (SEP) u skladu sa ESS10. SEP će identifikovati ključne zainteresovane strane i uključiti specifične mere koje će omogućiti kontinuirani angažman sa širokim spektrom javnih agencija, subjekata privatnog sektora i građana i adekvatnu strategiju komunikacije tokom implementacije Projekta, kao i podnošenje pritužbi. SEP će biti proporcionalan prirodi i obimu Projekta i povezanim rizicima i uticajima. SEP će opisati različite oblike angažovanja koje treba preduzeti sa svim zainteresovanim stranama u projektu ili potencijalnim korisnicima e-vlade, uključujući ranjive grupe (kao što su starije osobe, žene, Romi, osobe sa invaliditetom itd.).	SEP je pripremljen, konsultovan, usvojen i obelodanjen pre Procene i implementiran tokom implementacije Projekta. SEP se periodično ažurira, po potrebi, tokom životnog veka projekta.	JIP/AIS
10.2	PROJECT GRIEVANCE MECHANISM: Zajmoprimac će razviti i primeniti aranžmane za mehanizam za rešavanje pritužbi kako je opisano u SEP-u i u skladu sa ESS10. Dostupni aranžmani za žalbe će biti javno dostupni kako bi se primili i omogućilo rešavanje problema i pritužbi u vezi sa projektom. Biće razvijen komunikacioni plan koji mora da obezbedi da je mehanizam za žalbe dostupan svima.	Tri meseca nakon stupanja na snagu projekta i održava se tokom cele implementacije projekta	JIP/AIS
PODRŠKA ZA KAPACITETE (OBUKA)			
CS1	Obuke će biti obezbeđene za osoblje relevantnog ministarstva, JIP, PIT, implementacione agencije i institute, kao i relevantne zainteresovane strane o: <ul style="list-style-type: none"> Mapiranje i angažovanje zainteresovanih strana Razvoj i implementacija Plana angažovanja zainteresovanih strana (SEP) i njegovo praćenje i evaluacija, (ii) razvoj i implementacija Procedura upravljanja radom; (iii) Razvoj i implementacija ESCP-a; (iv) implementacija generičkog ESMP-a Upoznavanje sa ESF SB, Specifični aspekti generičke implementacije ESMP; 	Obuka će započeti pre početka projektnih aktivnosti i nastaviti tokom implementacije projekta, po potrebi.	JIP

MATERIJALNE MERE I AKCIJE		VREMENSKI OKVIR	ODGOVORNI SUBJEKAT
	<ul style="list-style-type: none"> • Obuka i dijalog o mehanizmima izveštaja o napretku; • Informacije o zahtevima za izveštavanje o incidentima zaštitnih mera Svetske banke • Obuka za pripremu Operativnog priručnika projekta, godišnjeg plana rada, plana nabavki i projekcija isplata; • RN i SEA 		
CS2	<p>Projektne radnici: Projektne radnici će biti obučeni o pitanjima zdravlja i bezbednosti na radu, prevenciji SEA/SH, spremnosti i reagovanju na vanredne situacije, prijavljivanju nesreća na radu i svim drugim potrebnim obukama.</p>	Nakon zaposlenja	<i>JIP</i>